

Reactie LTO

Internetconsultatie Wetsvoorstel tot wijziging van de Meststoffenwet (in verband met certificering)

Algemeen

Het agrarisch bedrijfsleven maakt al lange tijd gebruik van private certificering om te tonen hoe zij voldoen aan wettelijke vereisten. Primaire bedrijven zijn hieraan gewend. Het toevoegen van programma's (addon's) die helpen bij doelsturing kan eenvoudig worden geïntegreerd in het inspectie- en certificeringspakket. Een voorbeeld hiervan is [Weidemelk - Voorwaarden](#).

Vraag: Deze zogeheten addon's zijn vrij gebruikelijk. Biedt de voorliggende wijziging deze ruimte?

Een nieuwer initiatief is de maatwerkenaanpak. In de Kamerbrief van 26 november 2021 zijn criteria vastgesteld voor deze aanpak: "*de maatwerkenaanpak moet handhaafbaar, uitvoerbaar en betaalbaar zijn en leiden tot een gelijkwaardige of grotere waterkwaliteitsverbetering als de maatregelen uit het 7e AP*." Het bedrijfsleven, sector en ketenpartijen zijn hiermee aan de slag gegaan. Hierbij is benadrukt dat certificering primair een private aangelegenheid is, die kan bijdragen aan publieke belangen door zelfregulering van sectoren. Certificering kan aansluiten bij het zelfregulerend vermogen van de sector en daarmee als vorm van private borging een publiek belang dienen. Er blijft een scheiding tussen de publieke verantwoordelijkheid van een toezichthouder (handhaven en toezicht conform wettelijk kader met uitgebreide (opsporings)bevoegdheden) en de verantwoordelijkheid van een certificerende instantie (controle of er wordt voldaan aan criteria van certificeringsschema en daarmee de toets of het certificaat kan worden verleend). Hierbij kan eventueel ook een adviserende rol worden toegevoegd voor de certificerende instantie.

Vraag: Is de voorgestelde wijziging geschikt om deze werkwijze mogelijk te maken?

De ondernemer blijft zelf verantwoordelijk en moet aantonen dat aan de vereisten wordt voldaan. Data-uitwisseling moet plaatsvinden met expliciete toestemming van de ondernemer, waarbij strikte doelbinding van gegevens essentieel is.

Vraag: Is dit gewaarborgd in de voorgestelde wijziging? Zo niet, welke stappen moeten dan worden genomen?

Artikelsgewijs / onderdeel

Onderdeel A

Schemabeheerders ontwikkelen en beheren dergelijke schema's. Certificeringsschema's moeten worden aangewezen door de Minister van LNV. Na aanwijzing kunnen de houders van het desbetreffende certificaat gebruik maken van specifiek voor hen geldende regels. Bij de uitwerking van eco-activiteit 'meer weiden' bleek de term 'certificaat' minder passend, daar is gekozen voor de term 'verklaring', gezien het karakter van weidegang en de afhankelijkheid van weersomstandigheden.

Vraag: Is deze overweging ook meegenomen in de voorgestelde wijziging?

Onderdeel E

Bij artikel 37b en de Memorie van Toelichting lijken rollen, taken en verantwoordelijkheden door elkaar te lopen. In tabel 1a zijn deze echter goed beschreven.

Conformiteitverklarende organisaties moeten deskundig, onpartijdig en onafhankelijk zijn voor betrouwbare certificering. Dit wordt gecontroleerd door de RvA, die nagaat of zij voldoen aan Europese (EN) en internationale (ISO of ISO/IEC) normen. Accreditatie is dus een controle van de controle, de rol van de RvA. Er moet gekeken worden of het handelen in lijn is met hetgeen dat is opgeschreven in het certificeringsschema. Is dat inderdaad het geval, dan ontvangen zij een accreditatiemerkt. Accreditatie is dus een controle van de controle. Dat is de rol, taak en verantwoordelijkheid van de RvA.

Vraag: Kan worden aangegeven welke rol, taak en verantwoordelijkheid de RvA en de overheid hebben?

Vraag: Het is de vraag of RvA altijd de gewenste waarborgen geeft. Mogelijk dat een audit door NVWA en/of BURO/ RVO beter passend is. Per certificeringsinzet zal hier een afwegingsmoment moeten gelden. Hoe ziet de overheid dit?

De overheid heeft als taak om certificeringsschema's en CBI's aan te wijzen. De verantwoordelijkheid van de overheid is daarbij om te toetsen of de aanwijzing voldoet aan de gestelde eisen. Daarnaast heeft de overheid een rol in de borging van de kwaliteit en integriteit van het certificeringsschema en de CBI. Een accreditatie kan hier deels invulling aan geven.

Vraag: Kan worden aangegeven welke rol, taak en verantwoordelijkheid de overheid hierin precies heeft?

Vraag: Op welke wijze kan gegevensuitwisseling (artikel 37b, lid 11) plaatsvinden? Bij wie ligt welke verantwoordelijkheid? Is dit door de voorgestelde wetgeving afgedekt, of blijft de CBI verantwoordelijk voor de PIA, AVG en de be- en verwerkersovereenkomsten met betrekking tot gegevensgebruik?

Ook een beschrijving van de CBI en de schema-eigenaar is wenselijk. De schema-eigenaar kan regels stellen aan de CBI over de uitvoering. In veel schema's is dit het geval. Een CBI borgt dat de deelnemer voldoet aan het certificeringsschema, kan binnen het schema tekortkomingen vaststellen, herstelacties opleggen en het certificaat intrekken als de deelnemer niet voldoet. Deelnemers aan het certificeringsschema geven op een alternatieve manier invulling aan de beleidsdoelen van de wet, maar met een gelijkwaardig borgingsniveau.

Vraag: Kan worden aangegeven welke rol, taak en verantwoordelijkheid de overheid hierin heeft? Klopt het dat de schema-eigenaar geen rol heeft bij de inzet van CBI's, terwijl dit in veel bedrijfslevenschema's wel het geval is? Wie draagt welke verantwoordelijkheid? Daarnaast geldt dat een schema-eigenaar ook een CBI kan zijn. Graag opheldering.

Het is de vraag of de RvA altijd voldoende waarborgen biedt: mogelijk is een audit door NVWA en/of RVO passender per certificeringsproces. Het blijft cruciaal om te weten bij wie de verantwoordelijkheid ligt voor gegevensuitwisseling (artikel 37b lid 11), en of de wetgeving dit afdoende regelt of dat de CBI verantwoordelijk blijft voor PIA, AVG en be- en verwerkersovereenkomsten met betrekking tot gegevensgebruik.

Een beschrijving van CBI en schema-eigenaar is wenselijk. De schema-eigenaar kan regels stellen aan de CBI over hun handelen. In veel schema's heeft de schema-eigenaar deze rol. Een CBI waarborgt dat deelnemers aan het certificatieschema voldoen en kan tekortkomingen aangeven, herstelacties voorstellen en certificaten intrekken indien nodig. Zo dragen deelnemers op alternatieve wijze bij aan de beleidsdoelen van de wet.

Vraag: Kan worden toegelicht welke rol, taak en verantwoordelijkheid de overheid hierin heeft? Klopt het dat de schema-eigenaar geen rol heeft bij de inzet van CBI's, terwijl dit in veel bedrijfsschema's wel het geval is?

Bij Memorie van Toelichting onderdeel 4.1 Regeldruk

Voorstel tot wijziging: De zin "*Daarnaast moet een bedrijf tijd reserveren voor de erkenningsaudit en een jaarlijkse audit.*" is beperkend. Beter is te spreken over een vervolgaudit, zodat de overheid ruimte heeft om bij de aanwijzing te variëren in controlefrequentie op basis van risico-inschatting. Niet voor elk aspect zal een jaarlijkse audit nodig zijn.

Beleidskompas 5a

De passage "*Hiermee wordt de mogelijkheid geboden om certificering te gebruiken voor private borging van wettelijke voorschriften, zoals hoeveelheidsbepalingen, transportregels of de mestverwerkingsplicht, en voor wat betreft Renure, de gebruiksnorm voor dierlijke meststoffen.*" richt zich voornamelijk op veehouderij.

Voorstel: Bredere voorbeelden van toepassingsgebied te benoemen, inclusief andere eindgebruikers waaronder de akkerbouw.

In het 7e actieprogramma is een maatwerk aanpak ontwikkeld, waarvoor in 2025 een pilot zal starten. Deze aanpak richt zich op concrete meetwaarden die het bedrijfsleven en de overheid willen controleren, evenals de methoden daarvoor: rekenmethode, meetmethode en maatregelmethode. Het verschil tussen het certificeren van een product en een methode ligt in de concrete resultaten versus de beoordeling van de meetcriteria. Een combinatie van bijvoorbeeld Fertigarant en Ketenborging.nl is denkbaar.

Vraag: Kan worden toegelicht waar en waarom afwijkingen ten opzichte van Ketenborging.nl worden overwogen in de voorgestelde methodiek?